

Brüsszel, 2024. május 8.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2020/0278(COD)

9029/24
ADD 1 REV 1

CODEC 1129
FRONT 130
IXIM 115
COMIX 188

FELJEGYZÉS AZ „I/A” NAPIRENDI PONTHOZ

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Tervezet – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a harmadik országbeli állampolgárok külső határokon történő előszűrésének bevezetéséről, valamint a 767/2008/EK, az (EU) 2017/2226, az (EU) 2018/1240 és az (EU) 2019/817 rendelet módosításáról (első olvasat) – A jogalkotási aktus elfogadása = Nyilatkozatok

A Bolgár Köztársaság nyilatkozata

Bulgária köszönetet mond a spanyol és a belga elnökségnek az Európai Parlamenttel folytatott tárgyalások során végzett kemény munkáért, amely a menekültügyi reform véglegesítését eredményezte.

Üdvözljük a társjogalkotók között elért politikai megállapodást. Az új menekültügyi rendszer teljes körű és strukturált közös európai választ ad majd, biztosítva ugyanakkor a szolidaritás és a felelősség közötti egyensúlyt. Mivel Bulgária a migrációs válság kockázatának tartósan kitett uniós frontországok közé tartozik, és a schengeni térség megfelelő működésének garantálása terén nagyobb a kötelezettségvállalása, a szolidaritás szellemében az igazságos felelősségelosztásra és az uniós alapokból az új szabályok végrehajtásához nyújtott támogatásra fog támaszkodni.

A bolgár alkotmánybíróság egy 2018-ban elfogadott határozatában megállapította, hogy az Európa Tanácsnak a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezménye a nem fogalmához kapcsolódóan olyan jogi fogalmakat támogat, amelyek összeegyeztethetetlenek a bolgár alkotmányban foglalt alapelvekkel, továbbá különbséget szándékozik tenni a „nem” mint biológiai kategória (nők és férfiak) és a „nem” mint társadalmi képződmény között.

Bulgária ezért hálás azokért az erőfeszítésekért, amelyeket – tekintettel a Bolgár Köztársaság alkotmánybíróságának határozatára – a menekültügyi csomag részét képező egyes jogi aktusokban a nemmel kapcsolatos kifejezések használatával összefüggő nemzeti aggályok kezelése érdekében tettek.

Bulgária nem ellenzi a migrációs és menekültügyi paktum elfogadását, de hangsúlyozni kívánja, hogy a menekültügyi csomag részét képező egyes jogi aktusokban használt, a nemmel kapcsolatos terminológiát biológiai kategória (nők és férfiak) értelemben fogja értelmezni.

A Cseh Köztársaság nyilatkozata

A Cseh Köztársaság elismeri az uniós migrációs és menekültügyi politikára irányadó jelenlegi szabályok reformjának szükségességét. Számos kihívás és különösen a 2015–2016-os menekültügyi válság óta bekövetkezett fejlemények rávilágítottak rendszerünk sebezhetőségére – e rendszer nem tartható fenn tovább. Mivel csak egy uniós szinten kialakított közös megoldás tudna megfelelő választ adni azokra a problémákra, amelyekkel az EU és a tagállamok együttesen és egyénileg egyaránt szembesülnek, nagyra értékeljük a főbb hiányosságok orvoslására irányuló erőfeszítéseket.

A migrációs és menekültügyi paktumról folytatott tárgyalások során a Cseh Köztársaság mindvégig a külső határok fokozottabb védelmének célját tartotta szem előtt a schengeni térség biztonságának megerősítése, valamint a felelősség és a szolidaritás közötti helyes egyensúly megteremtése érdekében.

A Cseh Köztársaság külön üdvözli, hogy a végső kompromisszum nem ír elő kötelezettséget harmadik országbeli állampolgárok más tagállamokból vagy harmadik országokból történő áthelyezésére vonatkozóan. Ugyanakkor a Cseh Köztársaság – a jelenlegi rendszert javító egyéb elemek elismerése mellett – megállapítja, hogy az intézményközi tárgyalások eredménye elmarad a tanácsi megbízásban kifejezett ambíciósinttől, valamint hogy egyes eszközök hatékonyságát visszaveti a tagállamokra nehezedő adminisztratív terhek növekedése, ami gyakorlati nehézségekhez és magasabb költségekhez vezet.

A fentiekre tekintettel és a javaslatok csomagként való kezelésével összhangban a Cseh Köztársaság úgy határozott, hogy tartózkodik a paktumot alkotó jogalkotási eszközökről való szavazás során. A Cseh Köztársaság mindazonáltal nagyra értékeli az EU egységének szellemiségét, és úgy tekint erre a mérföldkőre, mint amely új lehetőséget kínál az uniós migrációs és menekültügyi politika reformjának újult erővel történő továbbvitelére, amelynek során különös hangsúlyt kell fektetni a külső dimenzióra és az azzal kapcsolatos innovatív elgondolásokra.

Magyarország nyilatkozata

Magyarország továbbra is szilárdan meg van győződve arról, hogy olyan közös európai menekültügyi rendszert kell kidolgozni, amely az illegális migráció kiváltó okainak kezelését célozza, minimális szintre csökkenti és végső soron megszünteti az illegális migráció ösztönzőit, visszatartja az Európai Unióba való belépéstől a menekültügyi rendszerrel visszaélni kívánó személyeket, továbbá magában foglalja annak lehetőségét, hogy a menedékjog iránti kérelmeket – a területenkívüliség elvével összhangban – harmadik országokban vizsgálják meg. E célok eléréséhez mindenekelőtt el kell ismernünk, hogy a globális migrációs kihívások nem oldhatók meg Európa területén, ezért nem szabad megoldhatatlan problémákat importálnunk, hanem oda kell eljuttatni a segítséget, ahol arra szükség van.

A hatékony közös európai menekültügyi rendszer kialakításához elengedhetetlen a felelősség és a szolidaritás közötti egyensúly megteremtése, ám úgy véljük, hogy ezt az egyensúlyt a javasolt jogalkotási aktusokkal nem sikerült biztosítani.

Ezenkívül Magyarország elismeri és előmozdítja a férfiak és nők közötti egyenlőséget, összhangban Magyarország Alaptörvényével, az Európai Unió elsődleges jogával, elveivel és értékeivel, valamint a nemzetközi jogból következő kötelezettségvállalásokkal és elvekkel. A nők és férfiak közötti egyenlőség az Európai Unió szerződéseiben foglalt alapvető érték. A fentiekkel és nemzeti jogszabályaival összhangban Magyarország az érintett jogi aktusokban a „nem” kifejezést a „biológiai nemre” való hivatkozásként értelmezi.

Végezetül, az Európai Tanács többszöri felhívásával összhangban Magyarország továbbra is határozottan kiáll amellett, hogy konszenzusra kell jutni egy olyan hatékony migrációs és menekültügyi politikáról, amely nem hoz létre új, bevándorlásra ösztönző tényezőket.

A fent említett okokra tekintettel Magyarországnak nem áll módjában támogatni az előszűrésről szóló rendelet elfogadását, mivel az egy alapvetően hibás rendszer elválaszthatatlan elemét képezi.

A Lengyel Köztársaság nyilatkozata

1. A Lengyel Köztársaság kormánya nagyra értékeli az EU Tanácsa, az Európai Parlament és az Európai Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy kompromisszum szülessen arról, hogy az Európai Unió milyen – átfogó és felelős – válaszingykedéseket hozzon azért, hogy meg tudjon felelni a jelenlegi migrációs folyamatok jelentette kihívásoknak. Hangsúlyozzuk ugyanakkor, hogy a kormánynak nem volt valódi lehetősége arra, hogy részt vegyen a migrációs és menekültügyi paktummal kapcsolatos tárgyalásokban.
2. A Lengyel Köztársaság kormánya nyugtázza, hogy van lehetőség javítani a migrációs és menekültügyi rendszer egyes vonatkozásainak a kezelését. Mindazonáltal a paktumot alkotó jogi aktusok további elemzése rámutatott arra, hogy azok nem foglalkoznak kellőképpen a Belarusszal és Oroszországgal határos tagállamok sajátos helyzetével, amely tagállamok a földrajzi elhelyezkedésükből fakadóan állandó és nagy nyomásnak vannak kitéve a mesterségesen létrehozott migrációs útvonalak miatt. Ezzel összefüggésben érdemes megjegyezni, hogy az Európai Tanács több alkalommal – többek között a 2023. december 14–15-i következtetéseiben is – hangsúlyozta a migráció eszközként való felhasználásának jelenségéből eredő negatív következményeket, valamint elítélte a migránsok harmadik országok általi, politikai célok érdekében eszközként való felhasználását.
3. A Lengyel Köztársaság kormánya arra az álláspontra helyezkedik, hogy a migrációs és menekültügyi paktum nem biztosít megfelelő egyensúlyt a felelősség és a szolidaritás között, és a jövőben további vitáknak adhat teret az uniós intézmények és a tagállamok között.
4. A fentiekre tekintettel a Lengyel Köztársaság kormánya úgy döntött, hogy a paktumot alkotó valamennyi jogi aktus esetében ellenszavazattal él.

A Szlovák Köztársaság nyilatkozata

A Szlovák Köztársaság elismeri a közös európai menekültügyi rendszer reformjának szükségességét. Nagyra értékeljük a folyamatban részt vevő összes elnökség erőfeszítéseit. Tisztában vagyunk egyúttal azzal, hogy a kompromisszum kialakítása nem volt könnyű feladat. Alapvető fontosságú azonban, hogy ne hátráljunk ki azon álláspontok mögül, amelyeket hosszú ideig képviseltünk és nyíltan kifejeztünk.

Nagyra értékeljük, hogy a paktum középpontjában a migráció okainak a származási országokban történő kezelése áll, amely segíthet enyhíteni az EU külső határaitra nehezedő nyomást.

Úgy véljük, hogy az európai migrációs politika sikere érdekében prioritásként kellene kezelni az EU külső határainak következetes védelmét és a hatékony visszaküldési politikát.

Kíváncsún lennének, hogy minden lehetséges intézkedést megtegyünk az illegális migráció megelőzése és azzal egyidejűleg a nemzetközi védelemre szorulóknak történő segítségnyújtás érdekében.

Annak elismerése mellett, hogy a kötelező áthelyezési létszámokra vonatkozó elképzelést lényegében elvetették, nem vagyunk meggyőződve arról, hogy a benyújtott javaslatok megfelelő egyensúlyt teremtenek a szolidaritás és a felelősség között.

A szolidaritás fontos elv a migráció kezelésében, de úgy véljük, hogy a forma megválasztásának mindig teljes mértékben az adott tagállam hatáskörébe kell tartoznia. Sajnálatos módon a javaslatok nem felelnek meg ennek a követelménynek, mivel a pénzügyi hozzájárulás kötelező abban az esetben, ha nem helyeznek át meghatározott számú menedékkérőt. Ezzel egyidejűleg – bizonyos feltételek teljesülése esetén – a dublini kiegyensúlyozó mechanizmus is kötelezővé válik. Ezek az elemek erőteljes ösztönző tényezőként hatnak a bevándorlásra, és ösztönzik a továbbutazást.

A fentiekre tekintettel a Szlovák Köztársaság a szolidaritás területére vonatkozó benyújtott javaslatok ellen szavaz, nevezetesen a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet, valamint a migrációs és menekültügyi válsághelyzetek és vis maior helyzetek kezeléséről szóló rendelet ellen.

Tekintettel arra, hogy az összes benyújtott javaslat összefügg egymással, a többi javaslatról való szavazás során tartózkodunk.

A Bizottság nyilatkozata

Az előszűrésről szóló rendeletben előírt előzetes egészségügyi ellenőrzés elvégzésének módjai a tagállamok hatáskörébe tartoznak. A prima facie egyedi értékelés lehetősége elegendő lenne annak megállapításához, hogy a konkrét egyedi körülményeket figyelembe véve nincs szükség további egészségügyi ellenőrzésre. Ez, valamint a szakképzett egészségügyi személyzet tág fogalom meghatározása lehetővé teszi a tagállamok számára a rendelkezésre álló erőforrások arányos felhasználását. A tagállamok az elfogást követő három napon belül kiválaszthatják az előszűrés elvégzésére alkalmas és megfelelő helyszíneket.